

[Undervisningsministeren.]

paa en saadan Maade, at denne økonomiske Kontrol maa siges at være unødvendig, uden Interesse for Staten.

Det ærede Medlem stillede det op som et Venstrekrav og et konservativt Krav at gøre disse Seminarier til selvejende Institutioner, idet han henviste til den store Skolekommission og Arbejdet dér. Jeg synes ikke, det har det mindste at gøre hverken med Venstreideer eller med konservative Ideer; det er en Idé, en Mand kunde faa, uanset hvilket Parti han hører til, og som han kunde finde rimelig og fornuftig ud fra den Betragtning, han i det hele taget gør gældende overfor saadanne praktiske Foretagender. Jeg mener, det kan være en meget god Ting, at Seminarier og lignende Institutioner er selvejende, men det kan ogsaa være en meget god Ting, at de ikke er det.

Vi har jo nu tre Slags Seminarier, dels Statsseminarier, dels de selvejende Institutioner og saa den tredje Slags, personlige Seminarier kan vi jo kalde dem i Mangel af andet Navn. For Resten mener jeg, at dette Navn alligevel siger noget, leder Tanken noget i den rigtige Retning; det rent personlige kommer let til at gøre sig noget stærkere gældende, naar det er en Institution af den Art, man har med at gøre, end naar det er et Aktieselskab eller en selvejende Institution eller Staten, der driver Foretagendet. Jeg mener, der kan være Fordele ved den ene Slags Skoler og ogsaa Fordele ved den anden Slags, jeg anser det i det hele taget for heldigt, at ikke alt bliver fuldkommen ens paa de forskellige Omraader, heller ikke paa Seminarievæsenets Omraade. Jeg tror, det er godt for os, at vi har disse tre forskellige Grupper af Seminarier, og jeg tror ogsaa, det er heldigt, vi bliver ved at beholde de 5 personlige Seminarier, der endnu findes. Jeg skal ikke komme ind paa de praktiske Vanskeligheder, der kunde komme, hvis vi skulde til at gøre dem til selvejende Institutioner.

Nu mener det ærede Medlem, at det er nødvendigt her at træffe saadanne Sikkerhedsforanstaltninger, da hele Lovforslaget, med Ændringerne navnlig, betyder en meget stor Forøgelse af Statens Tilskud.

Det er vanskeligt at sige noget bestemt om, hvordan det vil komme til at gaa med dette Tilskud, hvor meget det vil blive forøget eller eventuelt formindsket. Det ærede Medlem opgør, at det Tilskud, der i Henhold til Ændringsforslaget vil blive til Øvelseslokalerne, vil andrage 29 000 Kr. Jeg tror

ikke, det ærede Medlem har noget helt sikkert Grundlag derfor, men jeg skal paa den anden Side ikke benægte, at det muligvis kan blive et saadant Beløb. Til at Samlinger og Inventar bliver taget med, vil der kræves en forøget Sum, siger det ærede Medlem, paa 22 000 Kr., beregnet til 5 pCt. Jeg ved ikke rigtig, hvordan det ærede Medlem kommer til dette Tal; efter det ærede Medlems Udtalelser maa jeg tro, at det er ved at tage 5 pCt. af det, som Seminarierne i deres Regnskaber har opgivet som Inventarets Værdi. I saa Fald er det en Fejlgning, thi Seminarierne faar kun 2½ pCt.; der bliver ganske vist sat 5 pCt., men kun Halvdelen deraf bliver udbetalt af Staten. Jeg vil være tilbøjelig til at tro, at der ligger en Fejlgning fra det ærede Medlems Side, ellers kunde Beløbet vist ikke blive saa stort. Altsaa i alt bliver det maaske en 11 000 Kr. Hvor paalideligt det Tal angaaende Inventarets Værdi nu er, kan jeg ikke udtale mig om, der foreligger indtil videre ingen Vurdering deraf, og hvordan den Vurdering vil falde ud, naar der virkelig bliver Tale om at tage det med under Tilskuddet, kan jeg ikke sige.

Jeg har prøvet at se efter her, hvordan det kunde komme til at stille sig for det Seminarium, jeg kender bedst, nemlig Gjedved Seminarium, i Hast dernede, medens jeg efter Evne hørte efter, hvad det ærede Medlem sagde. Jeg kan sige, at ved den Forandring, der kommer — jeg holder Tilskuddet til Lærerlønninger udenfor, det er $\frac{2}{3}$ af Lærerlønnen fremtidig, det, som det har været hele Tiden — kommer der nu for det første nogle Poster, som bringer Nedgang. Fremtidig bliver det Halvdelen af Forstanderlønnen i Stedet for nu $\frac{2}{3}$, altsaa en Forskel af paa $\frac{1}{6}$ af Forstanderlønnen, den er normalt paa 9 600 Kr., altsaa en Forskel af 1 600 Kr., en Nedgang altsaa.

Dernæst er der Tilskud til Øvelsesskolen. Det har hidtil været saadan, at Seminarier har faaet udbetalt af Staten, hvad der er medgaaet til Udgifter dels til Tilskud til Lærerlønninger, dels til andre Udgifter, som der kan være, Materialer, der skal anskaffes. Fremtidig bliver det saaledes, at Seminarierne kun faar $\frac{2}{3}$ af Lærerlønnen og ingenting til de andre Udgifter, det vil saa betyde en Nedgang paa ca. 500 Kr.

Dernæst faar de fremtidig 1 pCt. af Grundværdien i Stedet for tidligere 3½ pCt., der bliver altsaa en Nedgang paa 2½ pCt., og det betyder en Nedgang paa 350 Kr. Saa kommer dertil, at fremtidig bliver der ikke givet Tilskud til de Bygninger, der anvendes til Elevværelser. Hvormed dette